

VILNIAUS
ETNINĖS
KULTŪROS
CENTRAS

Gegužės 13 d.
18.00 val.

PASIDAINAVIMAI

MEILĖS DAINOS

-01-

Iš trijų rytų vėjužis pūtė,
Ritin kalne smiltatę,
Ritin kalne smiltatę.

Iš trijų valsčių jauni brolyčiai
Žvalgav' kieme mergytę,
Žvalgav' kieme mergytę.

Viens pirkto kurpes, antrasis
štrumpes,
Trečias aukso žiedelį,
Trečias aukso žiedelį.

O kursai pirkto, brangiausiai
davė,
Tas bus mano bernytis,
Tas bus mano bernytis.

Kad aš išjosiu į krygužėlę,
Vargu daugiau pargrįšiu,
Vargu daugiau pargrįšiu.

Ar aš pargrįšiu, ar nepargrįšiu,
Rašysiu gromatėlę,
Rašysiu gromatėlę.

Aš parsįsdinsiu savo
mergytei
Tris žydinčias kvietkates,
Tris žydinčias kvietkates.

Įsisodinkie, mergyte mano,
Po galiniu langeliu,
Po galiniu langeliu.

Lankyk, mergyte, kas ryts, kas
vakars,
Kas diena per pietačius,
Kas diena per pietačius.

O jei pražystų raudonu žiedu,
Raudok, mergyt, kas diena,
Raudok, mergyt, kas diena.

O tai aš būsiu krygužėj kirstas,
Po kojužių pamintas,
Po kojužių pamintas.

O jei pražystų geltonu žiedu,
Dainuok, mergyt, kas diena,
Dainuok, mergyt, kas diena.
O tai aš būsiu krygužėj
linksmas,
Šeržentužium vadintas,
Šeržentužium vadintas.

*(iš L. Rėzos rinktinės „Lietuvių
liaudies dainos“, II tomo)*

-02-

O kad mes ėjom,
Kai mes vandravom
:Nuo tėvelio,
Nuo motinėls:

O mes priėjom
Ir privandravom
Šalia kelio
Žalią lankelę.

Toje lankelėj,
Toje žalioje –
Ten mergelė
Grėbė šienelį.

Ne tiek ji griebė,
Kaip gaudžiai verkė,
Ant grėblelio
Pasiremdama.

-Ei, ko tu stovi,
Kodėl negrėbi,
Ko, mergele,
Taip gaudžiai verki?

Meski grėblelį
Į žalią lanką,
Duok, mergele,
Man baltą ranką.

Davei rankelę,
Duok ir žiedelį,
Rasi būsi
Mano mergelė.

-Aš be tėvelio,
Tu be močiutės –
Abu mudu
Siratėliu.

-Sėki, mergele,
Žalias rūteles,
Žalias rūtas
Ant vieškelėlio.

Žalias rūteles
Ant vieškelėlio,
O lelijėles
Pavieškelėly.

Lankyk, mergele,
Žalias rūteles,
Žalias rūtas
Kas vakarėlis.

Žalias rūteles
Kas vakarėlis,
O lelijas
Kas valandėlė.

Laistyk, mergele,
Žalias rūteles,
Žalias rūtas
Nors ašarėlėms.

*(Iš A. Juškos dainyno „Lietuviškos
dainos“, II tomo)*

-03-

Uoj kelias kelalis

Pakelėn beržalis
O tame beržalin
Gegulė kukau

Vai kukau kukavo
Toli paslėkėjo
Tėvulis sūnelį
Karan palydėj

Vai sūneli mano
Vai raiteli mano
Vai ar tu darysi
Klevines žagral(as)

Vai ar tu darysi
Klevines žagralas
Vai ar tu slūžysi
Karaliaus vaiskel(in)

Vai tėvulia mano
Vai širdela mano
Vai kap atslūžysu
Karaliaus vaiskel(in)

Vai kap atslūžysu
Karaliaus vaiskelin
Tai tadu darysu
Klevines žagral(as)

Vai aš parjodamas
Parmandravodamas

Sucikau sasulį
Kelaliu ainanc

Vai sasula mano
Balta lelijėla
Ar yr toj mergele
Katrų aš mylėj(au)

Du šimteliai buvo
Nei už vieno nėjo
O šį rudenėlį
Jauna ištekėj(o)

Kad būtau žinojis
Nok vainos nejojis
Nei savo mergele
Kitam dovanoj(is)

Grūžysu žirgelį
In sunkių vainelį
Guldzysu galvelį
Po aštrių šobla(i)

Vai broli mano
Baltas duobilėli
Yr svietai mergelių
Kap mari putel(ių)

Yr svietai mergelių
Kap mari putelių
Išsirink broli
Již visų nor vien(ų)

Uoj kad jų ir būtų
Kap maros liūliuotų
Nebuvo ir nebus
Kap mano mergele(ė)

Veidelių raudonų
Kaselių geltonų
O jos razumėlis
Již visų gerausias

*Juzė Česnulevičienė-Zinkevičiūtė, g
1931 m. Marcinkonių k., Varėnos r.*

-04-

**Vai tu sakalėli, tu aukštai
lakioji,**

Nulėkdamas parlėkdamas
naujienas nešoji.

Nulėk sakalėli, už aukštų
kalnelių,
Ty kur gyvena mano tėvulis
sena motynėle.

Gyvena tėvulis, sena motynėle,
Ty kur gyvena mano brolialis,
jauna seserėle.

Gyvena brolialis, jauna seserėle,
Ty kur gyvena mano mergele,
balta lelijėle.

Nulėk, sakalėli, visus
pasveikinkie,
Ir parlėkis nuo ma mergeles,
man širdele nuraminkie.

Ar sveika, ar gyva mano
mergužėle,
Jai dzienele kap nebuvus,
man metais pavirto.

Rodos pakalbėtau su kitu
mergele,
:Bet nelimpa josios žodeliai
prieg mano širdeles.:
Marcinkonių ansamblis, Varėnos r.

-05-

Pakelėna paviešėna

:Stov nauja karčmelė:

Toj karčmelėj, toj naujojoj
Du brolialiai gėrė
Gėrė uliavojo

Tai jieje gėrė uliavojo
:Liko nemokėta:

Kap sulauksim rudenėlio
:Tadu užmokėsim:

Ne aukseliu sidabrėliu
:Maralių žuvelem:

Plaukiau plaukiau per marelas
:Krašto nedaplaukiau:

Cik daplaukiau nendrių krūmų
:Tan krūmi mergeļi:

Aš mergelai baltų rankų
:Ji man dar baltesnį:

Aš mergelai meilų žodžių
:Ji man dar meilesnį:

Aš mergelai aukso žiedų
:Pradėj gailiai verkcie:

Neverk neverk mergužėla
:Imkie aukso žiedų:

Jeigu būsi Džievo skyrta
:Būsi mano miela:

Senoji Varėna

-06-

Žmonių pasakya

Tai neišmislyta,
:Kad mergelių meilė
Vyneliu laistyta.:

Žmonių pasakya,
Tai neišmislyta,

:Kad bernelių meilė
Su pelais maišyta.:

Keleliu sutikęs,
Davei baltą ranką:
:-Sudie, mergužėle,
Paskutinį kartą.:

-Sudie, mergužėle,
Paskutinį kartą.
:Tegul tave kiti
Bernužėliui lanko.:

Tegul mane kiti
Bernužėliai lanko,
:Tave, berneli,
Perkūnėliai tranko.:

-07-

Kad išauštų aušružė,
Kad užtekėtų saulužė,
:Kad pamatyčiau savo bernytį
Atjojant.:

Ir atjojo bernužis,
Ir sustojo jaunasis,
:- Eikš, mergužėle, eikš man,
vartelių atkelti.:

Jei suviliočiau bernužį,
Liepčiau palaukt valandužę,
:Jam tai netiko, laukė nelaukė,

Prajojo.:

Kad išauštų aušružė,
Kad užtekėtų saulužė,
:Kad vėl išvysčiau savo bernytį
Atjojant.:

-08-

Aš pas savo motulį

Tai roželė langely,
:Pas tave, pijokėli,
Pas tave, laidokėli,
Tai šluotelė kampely.:

Aš pas savo motulį
Pieneliu veidų prausiau.
:Pas tave, pijokėli,
Pas tave, laidokėli,
Nė muilelio neturėjau.:

Aš pas savo motulį
Tai takeliais vaikščiojau.
:Pas tave, pijokėli,
Pas tave, laidokėli,
Purvynėlį braidžiojau.:

-09-

Ūkanioj dieneļej

Jojau par laukelį
Mani žmoneliai nepažina 2 k.

Žinti nepažina,
Prasti nesuprata
Un judberēlia paznavoja 2 k.

Bare man matute,
Ir senas tetušis
Dėl ka rasots judberēlis 2 k.

Nesibark, matute
Ir senas tetušis
Pas panitēly judinējo 2 k.

Mana panitēla,
Kep ir lelijēla
Skaisčias jas mēlynas akelas 2
k.

Gražē pažiūrēti,
Meilē pakalbēti
Slaunios bagotas giminēlas 2k.

(Panevėžio raj. Barklainių kaimas)

-10-

**:Joja atjoja jaunasai
bernelis.:**

:Ir pasdaboja mus kaima
mergelį:

:Sėskis mergela ant bėrą
žirgelę:

:Aš tau nunešiu už aukštu
kalneliu:

:Tu negirdėsi kaip motula
dejuos:

:Tu tik girdėsi kaip gegiula
kūkuos:

(Švenčionių raj.)

-11-

Mergelė uogelė,
Skauda ma širdelė,
:Kad ne meiliai sėdi
Prie mano šalė(lės).:

Negaliu sakyti,
A nei aprašyti,
:Negaliu nuo savęs
Tave atgrasy(ti).:

Negrasyk tu manęs,
Aš pats atsitrauksiu,
:Gali mylėt kitą,
Manęs nesulauk(si).:

Aš į tamstų šalį
Daugiau nesugrišiu,
:Tik į pusę metų
Gromatą rašy(siu).:

Rašiau gromatėlę
Aukso litarėlėm,
:Spaudžiau pečetėlę
Rūtų vainikė(liu).:

*(Pajotijų k., Plokščių apyl., Šakių
r.)*

-12-

Su gandrais ir su lapais

žaliais

Išėjai išėjai išėjai,
Išėjai su gandrais ir su lapais
žaliais
Nežinau kur ieškoti tavęs.

Jei aš eičiau, tai eičiau mišku
Prie šaltinio vingiuotu taku,
Ten aš laukčiau tavęs, ten
ilgėčiau tavęs,
Jei žinočiau – ateisi tu čia.

O paklausčiau aš tyliai gandrų,
O paklausčiau aš tyliai klevų,

Gal ir matė gandrai, gal regėjo
klevai,
Kai tą rudenį tu išėjai.

Ir atsakė man tyliai gandrai,
Ir atsakė man tyliai klevai-
Jis arti taip arti, jis tavojoj
širdy,
Kur tu ieškai ir jo nerandi.

-13-

Kadais palei mėlyną jūrą

Kartu su tavim aš bridau
:Ir vargšę, o vargšę tą širdį
Bebrisdams kažkur praradau.:

Žvejai man pasakė, kad matė,
Kas dėjos su mano širdim:
:Jie matė, kaip tu ją pakėlei
Ir paėmei draug' su savim.:

Sakyk, bet gi tau nepatogu:
Dabar tu dvi širdis turi,
:O aš juk, taip stipriai pamilęs,
Turėsiu gyvent be širdies.:

Prabėgs daug dienų ir daug
metų,
Nuvys ir jaunystės žiedai,
:Bet aš niekada nepamiršiu,
Kaip tu mano širdį radai.:

-14-

Prie upės srovės bėgančios

sėdi jauna mergelė
:Iš jos akelių ašaros į žolę
nuteka:

Jaunas karžygys matė ją ir
prisiartino
:Baisia jo širdį pervėrė jos
didis sielvartas:

-Ko taip liūdi jauna mergele,
ko taip gailiai verki?
:Sakyk verkimo priežastį – aš
noriu gelbėti:

Gul motina palaidota anam
žaliaam kalne,
:O tėvas vos tik valanda
nuskendo upėje:

Brolis norėjo gelbėti –
nuskendo ir jisai
:Baisi srovė pagriebė jį, į
dugną nunešė:

Ačiū tau, mielas karžygy,
nebėr pagalbos man,
:Tada ašai atsilsėsiu, kai būsiu
aš grabe:

-15-

Nustoj garbavi gelsvos kasos,
Nuliūdo mano širdelė
:Mylėjau jaunų bernužėlių,
Meilė in kapus nuvarė:

Aisiu in kambarį aš viena
Ir migsiu ramaus miegelio,
:Jimsiu nuodų nusinuodžysiu,
Per meilį in kapus aisiu:

Nespėjau žodelio ištarčia,
Atajo mano motulė
:Ir jėmė mani už rankelių,
Sakė – mirė mā dukrėlė:

Sena tėvulis gailiai verkė,
Draugaitės dainas dainavo,
:Mylimas grojo an gitaros
Kai mani jaunų lydėjo.:

O kai nuvežė an kapinių,
Po manim žemė drebėjo,
:O aš iš grabo atsiliepiu:
- Aikšy, berneli, pas mani.:

Raudona rožė raiškia meilį,
Baltoji rožė nekalta,
:Kai pražydės geltona rožė -
Tai raiškia meilė jau baigta.:

*Pat. Birutė Matuizienė-Miškinytė, g.
1932 m., Smalininkų k., Varėnos r.,
gyv. Vilniuje. Užr. Dalia
Mockevičienė 1998 m.*

-16-

Oi Dyvaliau mona,
Dyvalaičiau mona,
Rūpestėnga šėrdės mona
Nier kam patėšyti.

Neturu tievelia,
Anė motinialės,
Anė broli, seserelis,
Su kou pašniekėti

Šneku su bernialiu,
Šneku su jaunouju,
Vo tei mona susiedele
Laba pavydėjo.

Kur vedu stovėjom,
Meilinga šnekėjom,
Ten pražyda dvi lelėjės,
Baltije žeidelia.

*Pad. Luokės etnografinis ansamblis
„Šatrija“. Veda O.
Andriuškevičienė, 1997 m.*

-17-

Margė dvarai, margė dvarai,
Demonta longeliai,
:Tėn vaikščiuojė joliavuoje
Jauna mergužel(ė).:

:Aš prajuodams: „Padiėk,
Dieve,“ –
Ana ne žodel(ė).:

- Oi, mergytė mergužėlė,
Kūdėl taip didžioujis,
:A dėl sava didžiū turtū,
A dėl gražumel(ė)?:

- Ne dėl savo didžiū turtū,
Ne dėl gražumelė,
:Tik dėl savo gelsvū kasū,
Rūtū vainikel(ė).:

Ein mergelė par kėimieli,
Galva šokoudama,
:Žiūr bernielis pro lungieli,
Staineliej būdam(as).:

- Eik šėn, mona mergužėlė,
Kūn aš pasakysio,
:Apkabėnes pabočiousio,
Auksa žėida dous(io).:

*Pad. Justina Radvilienė, Žemalės k.,
Mažeikių raj.*